

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 18 november 2020
 Wie: [redacted]
 Functie: [redacted]
 Verslag: [redacted]

- [redacted] geeft een openingverklaring, waarin zij aangeeft dat deze zaak enkel verzeerd is. De raadsheer blijft zij terug op de ontmoeting met ouders en wat dat met haar gedaan heeft. Ze geeft aan bij twiillen dragen aan reconstructie en tegenoverblikking. Ze komt terug op haar periode en de aanloop daarvoor gaande aan.
- De voorzitter vraagt haar aandachtig naar haar start als [redacted]. Twee dagen na de overdracht van [redacted] het beter verkeren van valde schied binnen toelagen was een rijksoverheid. CAS-11 was ook rijksoverheid van het rijk. Het heeft was dat de zaak op een slotdebaat, afgerond was. Er speelde twee grote dossiers: foute interpretatie van het lgb en de onderbezetting bij toelagen.
- De commissie vraagt naar het verlopen van 1950 bezwaren begin december 2018. Kort na aankomst [redacted]. De voorzitter vraagt of CAS nog bestaat toen [redacted] aan toelagen aantrad. [redacted] geeft aan van wel, maar geeft aan dat er geen zaken meer werden aangedragen bij het CAF team. Of bij de 1950 bezwaren CAF zaken zaten is [redacted] niet bekend, maar ze verwacht van niet.
- Geproken is vervolgens over het rapport van de nationale ombudsman, onder meer over het inregelen van casus. [redacted] geeft aan dat de inspanningen daarvoor in januari dit jaar is geweest voor de belangrijkste processen en in maart geautomatiseerd. Verder wordt gesproken over de zachte stop. Op een gegeven moment kwam het signaal dat de zachte stop nog gehanteerd werd. Dit was echter voor andere situaties dan CAF-11 en niet groepsgevoel, bijvoorbeeld in situaties dat het door de ouders wordt geïntendeerd.
- De commissie vraagt naar de uitdrukking van de RVS in 2017 m.b.t. de klop in het toelagen bij de eigen jurisprudentie. Toelagen niet het gevoel bestond dat daar compensatie aan de orde was. [redacted] gaf aan dat haar beeld was dat aanbevelingen op dit punt waren oeverloos door alle openstaande zaken opnieuw te beoordelen. Geleken is of er deelrecht kan worden toegekend.
- De commissie vraagt naar de uitdrukking in mei 2019 en een notitie daarvoor aan de staatssecretaris. [redacted] gaf aan dat er voor die tijd ruimte was voor afsluitingsconferenties en er was er iets meer ruimte voor proportionele toelagen. Dat is vervolgens ook in uitgewerkt door Toelagen. De betreffende notitie geeft ook iets aan over het opnieuw bekijken van vastgestelde dossiers/toelagen. De staatssecretaris wil daar een notitie over. Enkele dagen later volgt een notitie met het voorstel tot het instellen van een externe commissie.
- Er wordt gesproken over de fact sheets ter voorbereiding op het debat van de staatssecretaris op 8 juni 2019 waarin het memo van mevrouw P. men aan de orde komt. [redacted] licht de gang van zaken rond de voorbereiding op het debat toe en waarop de verandering van het memo eerst viel en later niet in de voorbereidende set zit. [redacted] herinnert zich niet dat het memo is besproken met de staatssecretaris. [redacted] geeft aan dat niet met [redacted] is gesproken bij het opstellen van de fact sheets. Er worden vervolgens gesproken over dat het memo niet was de AUT, maar dat is, dat het wel aan de ADR is verstrekt, waarom het niet in de WOB is uitdelen zit en op welke wijze het is gearchiveerd.
- Geproken wordt over de besluitvorming rondom compensatie begin juni 2019. Dan is ook de AUT al ingesloten. Gevraagd wordt door de commissie of procedurering een rol speelde. [redacted] bevestigt dat dit het geval was en licht ook andere opstandigheden toe die speelden bij de omweging om al dan niet tot compensatie over te gaan. [redacted] geeft aan dat zij niet bij de beslissing was om de compensatie die toen voorlag niet te kiezen. Wel geeft zij aan dat er juridische en financiële argumenten speelden en dat de landadvocaat is ingeschaafd.

- Vervolgens wordt verder gesproken over het memorandum uit 2017 van mevrouw Palmén en de vraag of deze de staatssecretaris bereikt heeft. [] geeft aan dat zij geen bewijs heeft gezien dat het memo bij de staatssecretaris is aangekomen. [] merkt op dat zij destijds bijdraagde het memo niet als zo expliciet heeft beoordeeld.
- Vervolgens wordt gesproken over de totstandkoming van het ADR onderzoek en de opdrachtformulering voor de ADR. De opdrachtformulering duurde lange tijd, aldus [].
- De commissie vraagt naar het proces rondom het stoppen van de invordering. In de zomer van 2013 zou besloten zijn dat de invordering niet wordt stopgezet. [] kan zich dit niet herinneren. Over de invordering wordt ook gesproken in een notitie onder de naam overzichtsnote LAF. Daarin wordt ook gesproken over de omvang van de groep getroffen ouders van 0000 tot 10000. De commissie vraagt of de staatssecretarie in de toekomst met regelmaat [] geeft aan niet toe in het najaar heraf een regelgeving kwam.
- Er wordt ook gesproken over stopzetting van de dwanginvordering, dit kwam zowel bij CAF als OGS voor. Daar heeft dit niet onderzocht want was in de veronderstelling dat het onder normale rechtsbescherming viel. Daarna wordt nog wat langer stilgestaan bij OGS en diverse notities hieromtrent.
- De opdracht van vaktechniek komt aan de orde, hoe het er daarmee nu voorstaat bij zeslagen en of het nutteloos ervan mee heeft gespeeld bij het ontstaan van de problemen.
- Er wordt gesproken over het oordeel van Donnan institutionele voeringsovername. [] noemt drie factoren: uitvoering, opdracht van de politiek en de harde jurisprudentie en wetgeving.
- De vraag wordt door CIE gesteld of (gebrek aan) informatievoorziening niet ook een factor is.
- Het gaat opnieuw over memo Palmén en het ontbreken van dat memo in de fascie en over de vraag of hierover nog nog contact is opgenomen met []. Dit is niet gebeurd.
- Business Case Fraude komt ter sprake, deze is inmiddels afgesloten. [] is van mening dat hier een perverse prikkel in zit.
- [] sluit af met een positieve noot over de dienst Toezagen en dienst medewerkers.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK Belenopt

Datum: 16 november 2020
Waar:
Functie: bestuurskunde Rijksuniversiteit Groningen
Verslag:
Meesen:

Korte duiding

De Commissie hoort de getuige als deskundige met specifieke vragen over wetgeving, bestuursrecht (Awb en algemene begrippen van behoorlijk bestuur) en rechtspraak. In het bijzonder over de ruimte die de algemene beginselen bieden voor afwijken van dwingende wetgeving en het bieden van maatwerk aan belanghebbenden (toeslaggerechtigden).

Kernpunten hoofdzaak

- Artikel 3:4, lid 2 van de Awb (het evenredigheidsbeginsel) is volgens getuige een centrale bepaling in het bestuursrecht, die de ruimte biedt om maatwerk te leveren voor belanghabbeider / toeslaggerechtigden, ook als de bijzondere wetgeving (Awb en Wet KOT) anders bepaalt. Het bestuursorgaan moet altijd handelen binnen het redelijke, de grens ligt bij het kennelijk onredelijke. Als voorbeeld kan de KOT worden genoemd. Als iemand 100 euro niet kan verschuldigen en dan 10.000 euro moet terugbetalen, is dat niet te begrijpen. Het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, lid 2 Awb kan hier uitkomst bieden.
- Verder wijst getuige op het zorgvuldigheidsbeginsel. Het bestuursorgaan moet betrokkenen goed voorlichten, proactief uitleggen maar zij aan te wijzen en aangeven dat een fout verstrekende gevolgen kan hebben. Iemand moet altijd de kans krijgen voor herstel binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn.
- De hardheid van de wetgeving zit met name in de terugvordering (art. 26 Awb). De uitspraak van de Raad van State uit 2019 waarin wordt gezegd dat artikel 26 Awb nu wel ruimte biedt, is volgens getuige verstandig maar de toets van de wet biedt die ruimte niet. Of de wetgever deze hardheid heeft overgenomen, weet getuige niet.
- Volgens getuige zit proportionaliteit bij de besluitvorming hier niet zoeer op het terugvorderen, maar op het vaststellen (van de wijziging) van de toeslag. Daar zit de ruimte voor maatwerk. Daar kan de Belastingdienst aan de knoppen draaien.
- De Belastingdienst had eerder kunnen kiezen voor proportionaliteit, de rechter zou dat hebben gestemd. Als het maar de toets van de redelijkheid kan doorstaan.
- De RvS heeft tot 2019 altijd de harde aanpak van de Belastingdienst gestemd. Zowel de RvS als de Belastingdienst zijn altijd consequent geweest in de hardheid.
- Vaakom de RvS altijd de lijn van de Belastingdienst heeft gestemd, weet getuige niet. Het zou kunnen dat de wijzigingsplannen hier een rol speelden.
- Getuige merkt op dat de RvS zijn omslag in 2019 heeft gemotiveerd op basis van maatschappelijke ontwikkelingen. Voor een deel kopt die redenering volgens hem niet. Eigenlijk had men moeten zeggen dat de wet veranderd is uitgelegd. Artikel 26 Awb is streng, maar dat geldt niet voor de Wet KOT. De RvS heeft zich mede mogelijk gemaakt opgesteld en dat is gevoerd door de Belastingdienst. Men liet het oor ook meer hangen naar de Belastingdienst.
- Als op de zaak betrekking hebbende studien moeten volgens getuige aan de rechter worden overgelegd. Dit is mogelijk met later bepaalde stukken wel dienen een van de partijen te nemen. Daar kan het bestuursorgaan niet vernemen en daarom moet de rechter een beslissing nemen. Het bestuursorgaan (Belastingdienst) bepaalt in eerste instantie zelf welke stukken op de zaak betrekking hebben. Voor een deel van partijen speelt daarbij geen rol. De Landsadvocaat moet als vertegenwoordiger van het bestuursorgaan hetzelfde handelen en zich afvragen wat de rechter nodig heeft voor zijn beslissing.
- Er is in de literatuur en wetenschap weinig aandacht besteed aan toeslagen en de jurisprudentie van voor 2019. Het onderwerp had volgens getuige meer aandacht moeten krijgen.
- Bij de Belastingdienst zijn ook veel bezwaren van toeslaggerechtigden gegrond verklaard. Voor een deel zijn bestuursprocedures goed verlopen.
- Bij briefje of een stuk moet worden aangegeven als bezwaarschrift, moet altijd navraag worden gedaan bij de burger. Dat vereist de zorgvuldigheidsoorm.
- In zaken die soms al vier jaar lopen, wilde de Belastingdienst vaak voor uitsluiting krijgen. Wat daarvan de rechter is geweest, kan getuige moeilijk durven.

- Waarom de Belastingdienst niet direct gevolg heeft gegeven aan de uitspraken van de RvG van 2019 wat het nu is? Wellicht was men bevreesd voor de consequenties voor andere gevallen. In beginsel is een bestuursorgaan verplicht te geven aan een rechterlijke uitspraak.
- Getuige is niet op voorhand voor of tegen het gebruik van een vaststellingsovereenkomst. Maatwerk kan zowel worden gegeven via een vaststellingsovereenkomst als via een besluit.
- Getuige wijst op het feit dat de politiek nogal eens van standpunt wisselt. In 2013 werd de Bulgarijfraude tot een harde aanpak van fraude en nu wordt daar anders over gedacht. Hoe bestendig is de huidige lijn?

VERSLAC OPENBAAR VERHOOR POK

Datum: 19 november 2020
Wet:
Function:
Veldslag:
Meesier:
[Wet: SZW (sept 2012 - mei 2017)]

De commissie is met [] in gesprek gegaan over de casus [] en de afzet of niets aanpak. Daarnaast ook gesproken over proportionaliteit van het terugvorderen van de eigen bijdrage en in hoeverre de minister van SZW op de hoogte was van de berichten. Ook is de verhouding met FIN'ED aan de orde geweest.

Kernpunten

- Met het van tafel gaan van de huishoudtoeslag werd gestart met de verkenning van de directe financiering van de KOT, omdat SZW zag dat KOT niet houdbaar was.
- Met Rutte I en de instelling van MO fraude werd er meer nadruk gelegd op fraudebestrijding: groepsaansprakelijkheid fraude.
- Het terugvorderen was wettelijk verankerd en werd bevestigd door rechterlijke uitspraken. Adagium van SZW was: kinderopvang is niet gratis.
- Oude mensen voor de volle omvang van de KOT, er werd wel nog meer van de burger verwacht.
- In een expertmeeting eind 2014 met BD en SZW is toegezegd een nadere analyse te doen naar de schrijvende gevallen, proportionaliteit en het terugvorderen van de eigen bijdrage en dit met kerst voor te leggen bij de minister SZW.
- Deze notitie (geen omvattende bestudie) heeft de minister van SZW nooit gezien. Later is dit ook niet aan de orde gekomen in de voorbereiding van het AO van SZW en FIN' bed in 2015.
- Verder is nog gesproken over de business case over intensivering rondom fraudebestrijding KOT.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 20 november 2020
Wie: [] van Financiën
Functie: []
Verslag: []
Meesdier: []

Korte duiding

De commissie neemt met getuige de problemen door m.b.t. KOT, het CAP-team, proportioneel terugvorderen en de rapporten van de Nationale Ombudsman (NO), die speelde gedurende de periode dat hij staatssecretaris van Financiën was (2014 – 2017). Daarbij komt met name aan de orde waarmee hij waarden op de hoogte is gesteld. Met name vragen of bepaalde signalen zijn overgenomen en ingezonden en wat daar mee is gedaan.

Kernpunten hoofdstukken

- Fraudebestrijding werd bij het aantreden van getuige niet als hoofdtak gezien. Hij kreeg een startnotitie. Er was geen overdrachtsdoeler. Het speelde zich in één meekant af. In de notitie werd ingegaan op Belastingdienst-trede aspecten. Toeslagen kwam daarin ook aan de orde. De fraudeaanpak maakte daarvan een beperkt deel uit.
- Getuige geeft aan over het werk van het CAP-team maar summier te zijn ingedicht.
- Er was volgens getuige een grote afstand tussen medewerkers en management en ook tussen het management en de staatssecretaris. Er was sprake van leemten, waardoor informatie niet of onvoldoende naar boven kwam.
- De eerder onderzochte door toezichtaanren verklaarde bulklijn is bij getuige niet gebreken. Ook de signalen die zouden zijn gegeven, hebben hem niet beweid.
- Getuige merkt op dat hij vooral aandacht heeft gehad voor het onbruikbare toelagenstelsel en minder gericht is geweest op concrete zaken waar iets mis ging. De Belastingdienst worstelde met de vele nabestellingen en terugvorderingen. Hij wilde het aantal terugvorderingen aan het afsluiten van een fraudebestrijding een forse tegende uitproberen.
- Over de algemene rapporten van de NO werd getuige geïnformeerd, maar individuele gevallen kan hij zich niet herinneren.
- De commissie stelt dat n.v.v. een rapport van de NO uit 2014 Toelagen gebruik heeft gemaakt van de discretionaire bevoegdheid en aler op een KOT heeft toegelaten hiervan meer eerder vond dat daarop geen recht bestond. Getuige zegt hiervan niet op de hoogte te zijn. Evenmin weet hij van gebruik van de discretionaire bevoegdheid in andere gevallen.
- Getuige zegt niet geïnformeerd te zijn over het stopzetten van KOT met grote gevolgen voor de ouders. Hij was wel ingelicht over de zaak de [] de fraude bij [] gestouderbureau leek in eerste instantie niet groot. Het felt dat de [] hiel van de fraudeaanpak op de hoogte was, hie te maken met de roep om fraudebestrijding in die tijd. Getuige geeft aan dat hij hem niet speelde.
- Naar aanleiding van de notitie van 20 november 2014 over de fraudeaanpak m.b.t. de [] heeft getuige geen aanleiding gezien contact op te nemen met minister Asscher over een proportioneel systeem. De bedoeling was dat hij dat zou doen als men er ambtelijk het uitbreiden. Belasting heeft hem nooit beduid.
- De ministerie inentende fraude heeft getuige maar een aantal malen hijgewend. Daarbij ging het vooral om gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten. Hij zegt daar niet te hebben gesproken over de fraudeaanpak an CAP.
- Over de aanpak van het rapport van de NO met de kerk op vijf vierkerken heeft getuige vooral vertrokken op de Belastingdienst. Hij sloeg echter aan op de opmerking over maatwerk. Volgens getuige is oerkerk vertrouwen op maatwerk voor de Belastingdienst met zijn massale processen onbreikbaar. Maatwerk moet je naar voren voor zaken waar n je niet anders kunt. aldus getuige. De commissie merkt op dat bij de fraudeaanpak ook sprake was van maatwerk.
- Getuige heeft nooit gespreken gehad met gedupeerde ouders. Hij wist aanvankelijk niet dat er gedupeerde ouders waren. Hij was alleen op de hoogte van de []
- Getuige heeft gespreken gehad met de zaalbehandelende van de [] en heeft altijd de indruk gehad van een vrijelijk mededelingen.
- Getuige wist niet van een groepsgewijze aanpak.

- De ramp heeft volgens getuige kunnen gebeuren door een stapeling van problemen. Hij zag de bom niet.
- Getuige zegt dat hij met de MO in gesprek had moeten gaan, maar heeft dat helaas niet gedaan.
- Getuige erkent met spijt dat Kamervraag 14 in september 2017, waar in het antwoord staat dat niets is gebeukt van de problemen met gastouders, juist is beantwoord.
- De opmerkingen van de Commissie over hoe dit allemaal zo heeft kunnen gebeuren, wijdt getuige niet aan levade wil, maar aan de bestaande leemlagen.
- De Commissie vraagt getuige (alweer). Dat zijn getuige anders. Hij heeft in 2010 voor gemerkt dat er de organisatie van de Salafit nog leest is gemiddeld, dat men vanaf de verkolover zaken die mogelijk niet kunnen aanleiden op het hoogste niveau. Daar kwamen geen reacties op. Dat komt waarschijnlijk door de leemlaag.
- De lessen die uit het gebeude kunnen worden getrokken zijn volgens getuige, beter te lusteren naar de uitvoering (uitbreidingsoeken), erkennen dat een organisatie fouten kan maken, deze beland maken en herstellen en ervoor zorgen dat signalen van de marktoor naar boven komen.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 23 november 2020
Wie: Frans Weekers
Functie: Staatssecretaris van Financiën (oktober 2010 - januari 2014)
Verlag:
Meester:

Algemeen

Veel aandacht voor de wijze waarop binnen de Belastingdienst en binnen de kabinetten Rutte I/II werd gezocht naar een balans tussen fraudebestrijding en dienstverlening.

Kern

- Weekers geeft aan dat de dienst Toeslagen er beroerd bij stond toen hij begon, vooral door de vertraging in de invoering van het TVS. Door het ontbreken van controles vooraf was er sprake van zeer grote aantallen terugvorderingen. Dit in combinatie met de complexe wergeving in het Lijandel MI KOT, maakte de Toeslagen bovendien zeer fraudegevoelig. Voor dit punt heeft hij in maart 2011 ook aandacht gaaagd in de MK, mede aan de spager.
- Weekers typeert zijn eigen kijk op de balans fraudebestrijding/dienstverlening als 'streng maar rechtvaardig'. Streng voor wie opzettelijk fraudeert, maar voor wie fouten maakt moet er gelegenheid zijn om dat te herstellen.
- Toeslagen wordt door Weekers meermaals getypeerd als een fabriek waar in weinig plek is voor maatwerk. Daarbij tekent hij aan dat het werk van Toeslagen wezenlijk anders is dan van de BD (innen is een wezenlijk ander vak dan uitbetalen).
- De Conmissie heeft zich vermeldt over het feit dat Weekers test in de Appel Unversiteit een nieuwregeling uitloot, anders zijn andere verlagen voor het uitvoeren van het 'lot' in de Wkt dat was ontstaan door de uitproef van de Raad van State, waartoe 'd'immerillen' met een schenkingconstructie die verplichte eigen bijdrage konden verminderen. Weekers gaf aan dat hier na de uitspraak van de RvS duidelijk werd dat zijn handelingsvrijheid hier beperkt was dan in het fiscale domein. Ook gaf hij aan dat hij achteraf betreurt dat hij niet meer energie heeft gestoken in het mogelijk maken van proportioneel terugvorderen of op het invoeren van een hardheidsclausule in de Wkt.
- De Bijzondere leen uitgeverij aan bod, i.v.v. de berichtgeving konigde Weekers een aantal maatregelen aan, waaronder uitgebreide controles aan de voorkant. Hierdoor moesten burgers soms langer op hun voorschot wachten of moesten ze extra informatie aanleveren. Dit heeft Weekers met de Kamer willen delen met zijn uitproefde graden zullen ook vaker onder de loep van liden."
- Weekers gaf aan dat hij wist dat dienst gebruik maakte van een risicoselectiemodel om te bepalen welke aanvragen extra gecontroleerd werden. Welke criteria er precies in dat model gestopt werden wist hij niet, maar hij gaf aan dat je als bewindspersoon erop moet kunnen vertrouwen dat de dienst zich hierbij aan de wet houdt. Discriminatie of ongelijke gebruik van persoonlijke gegevens is niet wettelijk toegestaan.
- Over de business case fraude heeft Weekers aangegeven dat er in beginsel niks mis is met zo'n instrument om de oobrangt in kaart te brengen, maar dat dit nls een financieel target moet worden waarop je gaat sturen. Dan wordt het een perverse prijd.
- Weekers gaf aan niet op de hoogte te zijn geweest van het gebruik van toedichtjsten, massale opspattingen, zero tolerance beleid of het beleid t.a.v. OGS. Als inderdaad 90% van de OGS ontvanger van noemt hij dat "nodig schandig en onjuust."
- Over de MK-fraude gaf Weekers aan dat hier niet over Toeslagen of UA-geproken en geen sturing aan de BD is gegeven, er zijn meermaals discussies gevoerd in de MK over het belang van niet doorkleien in fraudebestrijding ten koste van gevevillende burgers.
- Weekers gaf aan afgetreden te zijn in de spagaat tussen dienstverlening en fraudebestrijding. Hij noemt ook hoe moeilijk het was en is om informatie uit de dienst te krijgen, die blijft hangen in de eenflaag van de organisatie.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOR

Datum: 18 november 2020
 Wie: []
 Functie: []
 Verslag: []
 Medezitter: []

Algemeen
☐ heeft een schriftelijke verklaring ingediend.

☐ geeft aan dat Toeslagen zo goed mogelijk heeft gehandeld, dat Toeslagen een organisatie was in opbouw die onder hoge druk was om te werken en dat daarbij fouten zijn gemaakt. [] wijst meerdere keren in de richting van Christa Toeslagen die niet in de lijn van het ministerie aan een voorstel tot een minder harde uitwerking van de wet, met name waar het gaat om proportionaal terugvorderen. De commissie gaf aan te vinden dat [] zijn rol als inschat en noemt daarbij met name zijn rol in het beleid rond opzet grove schuld. Ook [] gaat hierin haar afsluitende woorden specifiek op in.

Kernpunten:

- Proportional terugvorderen en** [] Toen [] begon las de zaak [] hierin merkt [] op dat met de verandering te hard wordt en dat er proportional terugvorderen zou moeten worden. Hiervoor zag Toeslagen in overleg met het ministerie echter geen (juridische) ruimte; het was constante jurisprudentie en de lijn van opschrijven SZW.
- CAF** De bedoeling was om in het MT Fraude ervaringen uit CAF te doen. [] was het niet eens met de wijze van rapporteren binnen het CAF, vond dit niet professioneel.
- Druk op fraudebestrijding** [] geeft aan dat de druk om aan fraudebestrijding te doen binnen de Toeslagen Toeslagen had hangen van de voorafgaande medezitter en veel geweld. De druk was maatschappelijk, kwam van Kamerleden, debatten, de eigen staatssecretaris kwam in het geding, dat mocht niet meer gebeuren. Medewerkers voelden zich bedreigd, alsof zij blind Bulgaren hadden uitbetaald terwijl er fraudefraude was. Toeslagen gaf toen aan te weinig capaciteit hebben, dat onze toetsende casussen nog niet op orde was. Toenmalige staatssecretaris zei dat we daar iets aan kunnen doen, daar is het deel van de business case uit voortgekomen.
- Business case** [] geeft aan dat uit CAF werk naar voren kwam waar Toeslagen geen mensen en geen capaciteit voor had. Daar om is een business case opgesteld voor de opschrijvingen SZW en BZK, maar uiteindelijk 55 miljoen uit naar voren is gekomen. Toen heeft Toeslagen 100 mensen kunnen aanpakken. BZK en SZW wilden het geld wel terugzien in niet uitbetaalde toeslagen. Er lagen geen duidelijke werkstrategieën voor de teams in de productiestrategieën die het werk van de business case moesten uitvoeren. Een reden is dat de mensen van deze teams pas in april 2014 inkomsten, terwijl het werk al in 2013 en begin 2014 lag.
- Pol van Toeslagen (uitvoering) versus wetgeving/uitvoering** [] noemt zijn rol klein. Hij kan de wet niet veranderen. SZW heeft na lange tijd besloten met op een voorstel van uitvoering te verspreiden in te bespreken. Standaard wat is, heeft eropgezien in een Kamerbehandeling dat Toeslagen geen informatie hemvragen heeft om iets te laten aan proportionaal terugvorderen. [] heeft daar een gevoel van onmacht bij gevoeld, maar als het bij verschillende bewijspunten en is aangegeven en ook eigen staatssecretaris zegt dat Toeslagen era niet kwijt, dan houdt het op.
- Advies mevrouw Tolman** [] vraagt aan dat het advies van mevrouw Tolman alleen zag op een bepaalde casus en dat met daarom niet voor een bredere groep is opgevoeld.
- Rapporteren, klassen de procestuubben, advies, welke beslisstussen** [] merkt dat hier zaken bij zijn gegaan, maar dat medewerkers hebben geprobeerd het zo goed mogelijk te doen.
- Opvolging uitbreiden Raad van State** In de context van [] heeft Toeslagen de uitbreiden van de Raad van State in 2017 en 2019 opgevolgd, maar [] geeft aan dat [] hier anders naar kijkt.
- Wet 2019 in de lijn** [] noemt het een kleine werk van een besluit, besluit om het te ontmoedigen dat fraudeurs ook een betaling mogelijk konden krijgen. Vanaf augustus 2017 werd hier binnen Toeslagen goed naar gekeken, werden de besluiten gecontroleerd.

Er zijn geen nieuwe werkinstructies gemaakt, anders dan wat er al vanuit het Landelijk
Ditascocentrum.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOR

Datum: 16 november 2020
Wie: [redacted]
Functie: [redacted] Belastingen
Vergadering: [redacted]
Medeelnemers: [redacted]

Algemeen:

Commissie stelde veel vragen over oprichting en werkwijze van het CAF-team. [redacted] heeft in bespreking met [redacted] het belang van het CAF-team en het verspreiden van de Mantenzakelijke van verspreide facilitators. Daarnaast veel aandacht voor handhaving van de regelgeving. [redacted] gaf aan hier 'bulpje' van te hebben gehad en dat dit veelvuldig binnen het MT BD besproken was. Commissie ervaart spanning tussen de vermelding van [redacted] in het verhoor en het beeld dat uit de studies naar voren komt.

Kernpunten

- Oprichting CAF en MT fraude.** [redacted] geeft aan dat door Duitse fraude meer focus kwam op fraudebestrijding. Oprichting MT fraude en CAF-team waren daar onderdeel van, ook omdat er vanuit de organisatie signalen waren dat fraude door facilitators tot dat moment niet goed geïdentificeerd werd. [redacted] werd 'huisbaas' van het CAF-team. Bij de BD was het gebruikelijk om dan een apart team voor zo'n taak in te richten. De controle van klanten werd vervolgens binnen de reguliere organisatie belegd. [redacted] kan niet toelichten hoe TSL de Mantenzakelijke en vervolgens behandelde. Een opdracht van CAF aan TSL om stop te zetten in de CAF-11 zaak kan hij niet plaatsen.
- Belastingadvies (Mantenzakelijke & belastingen).** [redacted] hield toe dat de wettelijke bepalingen voor een adviesgeving niet aan zijn bestaande een eigen ingang bleef. [redacted] was dus zelf niet op de hoogte van de details van CAF-notities. Voor de Mantenzakelijke & belastingadvies was technisch. Voor TSL is positie valtechniek anders geregeld m.b.v.o. het andere wettelijke kader.
- Belastingadvies.** Commissie geeft aan dat de Kamer juist gevraagd had om rekening te houden met de ouders/voelagerechtigden, noemt hierbij motie De Mos en het afbreken van Weelers (i.h.v. IBRN).
- Handhaving van de wet.** [redacted] geeft aan dat er breed in de organisatie zorgen waren over de afwikkeling van de Mantenzakelijke (voelagerechtigden). Hij voegt eraan toe dat hij daar buitengewoon had en verklaart dat [redacted] hiervoor intensief overleg heeft gehad met de staatssecretaris om met SZW [redacted] was zelf niet bij de overleggen. Uitkomst was dat de wet zo bedoeld was, er werd binnenroep BD geen enkele ruimte ervaren om dit anders te doen.
- Commissie Onderzoek Belastingdienst.** Commissie verwijst meermalen naar bevindingen van de OOB (te weten tegenmacht, kloof tussen leiding en verloop, informele besluitvorming aan de boel). [redacted] herkent dat beeld niet.
- BD.** [redacted] geeft aan dat BD een waarschuwing was die hij bij de start van de CAF-actie had gegeven. Bij de aanpak van Mantenzakelijke facilitators moest je ophouden dat je de klanten niet ook meteen als fraudeurs bestempelde. Je moet alle klanten individueel beoordelen.
- Business case (BD) fraude.** [redacted] heeft toegelicht dat CAF geen onderdeel was van de BD. Daarnaast geeft hij aan financiële prikkels t.a.v. de opheffing van fraudebestrijding onwettelijk te vinden.
- Leeswijze.** [redacted] geeft aan dat we meer dan in het verleden ons moeten realiseren dat er enorme verschillen zijn tussen mensen die toelagen ontvangen en belastingplichtigen. Geel in en geld uit zijn er een andere. Ook terugordering moet dus echt en dekkend. Ten tweede noemt hij dat burgers de gelegenheid moeten hebben om fouten te maken en te herstellen.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 20 november 2019
Wie: [redacted]
Functie: Belastingdienst
Verslag: [redacted]
Meesen: [redacted]

Aleemmen

De commissie heeft veel vragen gesteld over de wilza waarop [redacted] de Belastingdienst in 2017 aankomt, waar de CAF is gevraagd en hoe er uiteindelijk tot compensatie van ouders is gekomen.

[redacted] heeft benadrukt dat er het eigenlijke ramp in sloem van is geweest, naar een rampen scenario in hebben gehad. De Belastingdienst heeft hier veel fout geïdentificeerd, maar ook de ministeries, beleidsplannen, Kamer en media. Iedereen heeft een rol gehad.

Kernpunten:

- In mei 2017 heeft [redacted] een 100 dagen brief geschreven met de spanning tussen de rechtstatelijkheid en het efficiency denken.
- In zijn inwerkdoosje kwam het voor Toeslagen niet voor. Het eerste halve jaar was het vooral crisismanagement rond de organisatie.
- De rechtstatelijkheid is in de dossier vooral bij de dienst Toeslagen aangetast, niet bij het CAF team. Zij deden een onderzoek en droegen de uitkomst over aan Toeslagen. Zij konden zelf geen toelagen stopzetten. Bij CAF-11 zijn er ernstige administratieve teleurstellingen geconstateerd: geen fraude. Het dossier is overgedragen aan Toeslagen met het advies om stop te zetten, dit is bij Toeslagen geïmplementeerd als een opdracht. De fouten zijn gemaakt bij het reguliere toezicht.
- De rechtstatelijkheid is aangetast door het generiek stopzetten, het niet zorgvuldig overnemen van bewijsstukken, het niet rappelleren. Daar is de burger vergaand in zijn rechten aangetast.
- Dit was de CAF. Het gaf het de CAF een impuls, de volle omvang was niet het doel.
- [redacted] heeft de CAF-11 casus altijd als een individuele casus gezien. Die drie is pas in 2019 gemaakt.
- In 2017 was er een afspraak tussen SZW en Financien dat de kinderopvangtoeslag verbeterd zou worden als alternatief voor directe financiering. Hierbij zou ook gezamenlijk moeten worden tot proportioneel voorkomen. Dit alternatief is gelokken omdat de dienst Toeslagen er in 2017 veel beter voorstond dan in eerdere jaren.
- Op 4 juni werd er een draag gemaakt in de CAF zaak. Volgens [redacted] werd toen duidelijk dat de budgetten gelijk hadden, vanaf dan is de lijn om ouders te compenseren. Er werd in juni 2019 wordt het eindejaar CAF-11 opgevoerd. Dit was op initiatief van [redacted] en de staatssecretaris.
- Uiteindelijk is besloten om compensatie te koppelen aan het advies van de de Donner.
- In augustus was bekend dat de invordering bij andere CAF-zaken nog doorliep. Toen was de probleembeheer en doorlevering binnen de Belastingdienst nog niet volledig. Uiteindelijk is de invordering in november door druk vanuit de Kamer gestopt.
- Informatievoorziening bij de Belastingdienst is een groot probleem. Dat stelden soms niet bevestigden is volgens [redacted] geen statistisch onderwerp.
- De aanpak van de Belastingdienst is te veel gericht op de afhandeling van het u.
- Volgens [redacted] had de Belastingdienst de mogelijkheid gevonden, maar is niet door het ontlaten van [redacted] vijf directieuren binnen de Belastingdienst en aangifte waar stulgemaa.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 20 november 2020
Wie: dhr. Aascher
Functie: Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2012-2017
Verslag:
Meesen:

Dhr. Aascher, Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid november 2012-oktober 2017, wordt gehoord als getuige.

Openingsverklaring

Er is geen schriftelijke verklaring vooraf ingediend en hij houdt geen openingsverklaring.

Kernpunten

- De Fraudewet is aangenomen en op 1-1-2013 van kracht. De wet gaf de mogelijkheid hogere boetes op te leggen. Wel raakte niet de KOT vuur.
- Cobranget fraudewet voor ouders en niet begroting SZW, daarmee geen druk op BD bij fraudebestrijding.
- In startnota's bij aantreden geen melding van de alles of niets benadering. Wel melding over zorgen uitvoering BD bij KOT.
- Gelu gepaard bij zaak beland met alles of niets benadering, die geregeld is in de wet AWW.
- Gelu geeft aan geen signalen te hebben ontvangen vanuit de BD over de omrust over de grote terugvorderingen met de alles of niet benadering. Zijn focus lag op het aanpassen van de regeling betreffende het vooraf inrechten van inkomen en later terugvorderen.
- Er is geïnvesteerd in voorlichting richting ouders en opvang organisaties bij signalen over gratis kinderopvang.
- Wanneer zorgen BD hem op later moment bereiken, handelt SZW niet.
- Ministeriale momenten waarop fraude ging afken naar de rijbewijsvraag.
- Gelu heeft ingeschermd met overdere fraude aanslag door BD gezien het advies van de RvS
- Gelu heeft gezien zijn focus geen wetsvoorstellen of tweesporenbeleid overwogen
- Gelu was zich in 2010 bewust van de CAF aanpak in KOT
- Gelu heeft de signalen vanuit burgers afgehandeld met de melding dat hij geen individuele gevallen kan behandelen. Achteraf spijt hiervan.
- BD doet voorstel alternatief wet KO en trakt dit later n.a.v. Parazaki in. SZW doet hier geen aanvraag op en blijft zich richten op directe financiering
- Paralleel met UWV fraude wordt getrokken, mensen evenszins onheus bejegend bij het maken van een administratieve fout.
- Gelu stelt dat archiefsysteem van SZW niet op orde is en dat bij veel documenten niet helder is of zij de BWL hebben bereikt.
- Samenwerking met Financien en BD was goed, maar de fraudeaanpak was geen onderwerp van gesprek. Uitkomst onderzoek deelt dit beeld over samenwerking niet.
- Wat moet opvolger ondernemen? Een, het toelagenstelsel zelf, deze brengt teveel risico's mee. Twee, hoe kan het dat het overheidsbeleid zo kan ontsporen. Tegengicht durven bieden tegen de maatschappelijke roep om handhaving tegen onrechtvaardigheid.
- Gelu vindt dat BWL bereide best zijn voor signalen vanuit de organisaties.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK – beknopte versie

Datum: SZW augustus 2016 + heden
Functie:
Verslag:
Meelezer:

Korte duiding:

werd gevraagd naar de relatie met het ministerie van Financiën en de verdeling van verantwoordelijkheden, naar haar betrokkenheid bij het dossier kinderopvangtoeslag in 2019, naar het niet doorgaan van de directe financiering van de kinderopvang en naar de reactie op het voorstel voor compensatie van ouders in 2019.

Verrekenen huishoudens:

- Er wordt gevraagd naar de rol van als en wat rol is in het samenstel tussen ambtenaren en politiek.
- Er wordt gevraagd naar fraudebestrijding en hoe daar bij SZW tegenaan wordt getrokken.
 geeft aan dat daar een verandering heeft plaatsgevonden: in de jaren 2012-2013 was een hele aanpak geïmplementeerd, SZW wil daar niet meer terug.
- Het verhoor ging lang over de late bezoldigheid van in deze zaak. De POK vroeg meerdere malen hoe het kon dat het zo lang duurde tot deze zaak op haar bureau kwam te liggen. Daarbij werd gevraagd naar de informele cultuur bij SZW en naar de relatie met Financiën.
- Het was niet bekend dat de Balastingsdienst de afles of niet bezoldiging te hard voelde.
- De SZW is lang geweest aan een ander model van Toeslagen, de directe financiering, om het voor burgers makkelijker te maken. Uiteindelijk is hier in 2018 door staatssecretaris van Ark een stress door geset.
- erkent dat het een fout is geweest gaan twee sporen beleid te hebben gevolgd, dat het mogelijk was om een nieuw beleid en tegelijkertijd verbeteringen door te voeren aan het oude beleid.
- Er wordt lang gesproken over de rol die SZW had in het tegenhouden van de compensatie voor ouders in juni 2015. legt uit dat SZW natuurlijk wel wilde compenseren maar dat de zorgvuldig en niet overhaast zou moeten gebeuren.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK

Datum: 20 november 2020
Wie: []
Functie: [] ministerie van Financiën 2010-2020
Verlag: []
Meesen: []

Aleemee [] (hierna: getuige) werd vooral ondervraagd over wie wanneer betrokken was en op de hoogte was van de ernst van de problemen (zowel de Stas, minister, als [] zelf). Daarnaast over welke besluiten en keuzes door wie genomen werden. Bijvoorbeeld welke rol [] speelde in (het oprichten van) het crisisteam en waarom dit zo is gegaan. Ook wie de suggestie van een externe adviescommissie kwam en welke rol die speelde. Daarnaast werd getuige gevraagd over haar mening over de interne evaluatie (zelfreflectie) en welke rol zij heeft gespeeld in het verbeteren van de informatievoorziening binnen de BD. Commissie vroeg zich af of getuige zich vergelijkbaar met zoveel kon herinneren.

Kernpunten

- Getuige benadrukt dat [] onderdeel is geweest van alles wat besloten is (voornamelijk m.b.t. het crisisteam). EERDER was [] het degene die dit coördineerde, omdat dit op korte termijn als een betere oplossing werd gezien. De Stas gaf in eerste instantie aan dat er meer nodig was aan de versterking noodzakelijk was.
- Getuige benadrukt dat [] onderdeel van de functie van het crisisteam wilde beëindigen, maar dat dit ook met de Stas is overlegt.
- Het besluit voor het aanstellen van het crisisteam kwam oorspronkelijk van de Stas samen met []. De minister was daarbij betrokken en akkoord.
- Niet lades voor een externe adviescommissie is gevallen in een gesprek tussen [] en de []. Het was het idee van [] de Stas raadgeerde positief op dit idee en de minister maakte het plan.
- Getuige geeft aan niet geïnformeerd te zijn geweest over de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en deze uitspraak voor het eerst gezien te hebben in het rapport van de Nationale ombudsman.
- Getuige had de veronderstelling dat de problemen opgelost zouden worden met de (advies)commissie op het rapport van de Nationale ombudsman. Getuige geeft aan dat er veel eerder met de burger (achter het proces) zelf gesproken had moeten worden. Dan was de oplossing eerder gekomen.
- Getuige geeft aan dat haar actieve betrokkenheid bij het toezien op de zaak begon zodra de Stas zich zorgen begon te maken over het dossier. Getuige ziet drie fases van haar betrokkenheid bij het dossier: (1) marginale betrokkenheid tot het rapport van de Nationale ombudsman, (2) in 2017-2019 namen de signalen dat er iets aan de hand was toe; een soort systeembloei van checks and balances, (3) vanaf het instellen van de Commissie Diverse.
- Getuige geeft aan dat het verzoek om te compenseren van zowel de Stas als de minister kwam.
- Getuige heeft niet de indruk dat de kostenverdeling een overweging zijn geweest om wel of niet de uitkomsten te wijzigen. Wat wel bepalend is geweest is dat de (rechter) van de rechter genoeg was om aan de intentie te voldoen. Daarom is er besloten om de (rechter) van de rechter te verhogen.
- Getuige geeft aan het brede advies binnen de BD over het niet aanpakken met invorderingszonde bij GVR. Dit is gedaan te hebben overgenomen. Dit vanwege te weinig expertise van de getuige op dit gebied.
- Getuige benadrukt dat de toenemende betrokkenheid van de minister bij KOT een vrij standaard gang van zaken is geweest. De minister is eindverantwoordelijk en hij maakte zich in toenemende mate zorgen over de gang van zaken.
- Getuige benadrukt dat de informatievoorziening binnen de BD niet heeft voldaan aan de standaard dan ook. Hier is hard aan gewerkt (m.b.t. governance, formalisering, sturing, structuur, checks and balances, strakker zijn over verslagen), maar de voorziening bij Toelagen is alleen ingediend om de dagelijkse gang te verbeteren. Niet om dossier uit het verleden terug te halen.

- Getuige geeft aan dat de interne evaluatie (en ~~in~~ⁱⁿ ~~de~~^{de} ~~afdeling~~^{afdeling}) voor het lichte deel een prima evaluatie was, en het dus niet eens te zijn met: dat de evaluatie niet zou kloppen).
- Getuige geeft aan de wijze waarop UFUS werd ingevuld schandalig te vinden. Getuige vond het een zeer zwaar middel, met name het bedrag van boven de € 10.000,- (omdat dit een indicatie is van een laag inkomen). Getuige vond dit moreel onjuist en geeft aan hier kritisch over te zijn geweest.
- Getuige doet 4 juni 2019 niet als een cruciale dag, maar als een extra druppel. De omgang voor de getuige heeft, en het prestatiegedrag in verband met het installeren van de voorsteaaf binnen. Voor de getuige werd de uitkomst van het probleem pas eindelijk met het advies van de Commissie Donner.
- Getuige wil af van het idee dat er met enige bevestiging niet diep genoeg is onderzocht waar het probleem precies lag. In de processen binnen een groot, complex ministerie is het risico van het uit het oog verliezen van het burgerschap actief daar.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOR

Datum: 26 november 2020
Wie: Mark Rutte (MR)
Functie: Minister-president
Verdag:
Medeziens:

Algemeen

MR noemt de toelagenaffaire een vreselijk ongejuist, een bal die een ravijn in is gesloot zonder dat daar een voet voor is gestoken. De reden hiervoor is volgens hem dat signalen geen zuurstof hebben gekregen, terwijl dat bij de misstanden rond de Fraudewet wel is gebeurd. De commissie ging uitvoering in op de rol van MR in de ministeriële commissie fraude (MC Fraude), op de informatiehuishouding, de Tweede Kamer en de informatiehuishouding het ministerie van Algemene Zaken op de directe link tussen het aandringen van MR binnen de MC Fraude om alles op alles te zetten om fraude aan te pakken en de grenzen die zijn overschreden in de fraudebestrijding. Volgens MR heeft de MC Fraude altijd de bevestiging van vrouwen (waarschijnlijk dienstverlening en fraudebestrijding, maar kan het ook zijn dat de maatschappelijke druk rond de Europese fraudeverkenningen van de Belastingdienst het gevoel gaf dat dit onderwerp zo belangrijk was dat grenzen overschreden konden worden. De informatiehuishouding noemt hij een punt van aandacht, maar laat hij bij de volministers. Verder was er aandacht voor de 'kuite-doctrine', waar bij MR een poging was gemaakt om de situatie tussen ambtenaren en voorstel politieke besluitvorming plaatsvindt erg belangrijk te vinden.

Kernpunten:

- MC Fraude:** Als voorzitter van de MC Fraude zegt MR nooit specifieke departementen hebben besproken, het ging over departementoversrijgende zaken. Wel geeft hij aan dat binnen de MC Fraude de baas tussen dienstverlening en fraudebestrijding altijd scherp waren en er is nu vast gesteld dat de twee de volgende overeenkomst is. De MTI is de hewindloos heeft ingegrepen en nu is mogelijk om de aanfraudbestrijding als grenzen die bij de uitvoering zijn overschreden in fraudebestrijding. MR geeft meer maats aan dat hij fraudebestrijding altijd erg belangrijk heeft gevonden omdat het draagvlak van Nederlanders voor regelingen die lovestaats beschermen als nietig is van het gegeven dat het goed op de juiste plek terecht komt.
- Informatiehuishouding:** MR beschrijft dat er weinig gespreksverlagen of aantekeningen worden gemaakt binnen Algemene Zaken omdat het hiervoor een klein ministerie is en dat niet past bij hun rol, dat de informatiehuishouding binnen Rijksoverheid een zorgpunt was, niet hij, maar daar heeft hij altijd de verantwoordelijkheid gelaten bij de bevestigde zaken om daar iets aan te doen.
- Druk op fraudebestrijding:** Volgens MR kan het zo zijn dat de maatschappelijke druk rond de Europese fraudeverkenningen van de Belastingdienst het gevoel gaf dat dit onderwerp zo belangrijk was dat grenzen overschreden konden worden.
- Business case:** MR zegt dat een business case perverse prikkels kan voortbrengen als er targets zijn die als zij niet gehaald worden betrekken dat elders in de organisatie gekort moet worden. Is dat element er niet, dat staat hij geen problemen met een business case of fraudegebed. Het hoort bij de complexiteit van het dat extra investeringen op een bepaald terrein leiden tot andere problemen.
- Memo mevrouw Palmten:** Volgens MR valt het memo van mevrouw Palmten niet onder de kuite-doctrine. Er is volgens hem een verschil tussen lidstaten die signalen en beleidsvoorstellen documenten en voor lidstaten die signalen zou een andere generatie moeten worden, zowel richting de Kamer als in de persoon als richting de Kamer.
- Focus op het politieke incident:** Laat aan het einde van het verhoor in op hoe Algemene Zaken omging met de affaire eind 2019. Volgens haar was er voorheen een focus op het managen van een politiek incident en daarbij behorend het achterhouden van stukken aan de Kamer om niet van het zegen voor goedkeuring voor de ouders. Het verdragen van het WOB-verzoek laat beantwoorden van Kamer vragen in 2019 werd hier als voorbeeld gegeven.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOR

Datum: 25 november 2020
Wie: Menno Briel
Functie: Staatssecretaris van Financiën (oktober 2017 - december 2019)
Vandag:
Meelezen:

Afgeen

De commissie heeft in het verhoor veel aandacht aan de vraag waarom niet al eerder werd overgegaan tot compensatie aan ouders, maar in plaats daarvan werd gewacht op het rapport van de commissie Donner. Getuige wordt gevraagd in hoeverre de kosten bij compensatie een rol spelen. Ook werd de getuige onderworpen aan het moment wanneer duidelijk werd dat meer ruimte in een vergoedingssysteem anderszins niet mogelijk was. De CAF-11-morfen en de "pauszeknop" wat betreft invordering niet op een bredere groep toegepast had kunnen worden. De commissie vraagt ook naar het overdrachtdossier, naar de betrokkenheid van andere betrokkenen van het strafrecht en de evaluatie van de uitvalsklasse.

Kernpunten

- In het overdrachtdossier van getuige zat in de top 100 geen memo over CAF11. Wel zat er een memo in over directe financiering van de kinderopvangtoeslag, waarin ook werd verwezen naar de Nationale ombudsman.
- Getuige geeft aan dat in het begin van zijn periode als staatssecretaris de minister niet bij besprekingen over dit onderwerp aanwezig was, vanaf mei of juni 2019 raadt hij meer betrokken.
- De ombudsmen had volgens getuige volledig gelijk in zijn analyses. Toen leken echter alle aanbevelingen opgevolgd. Getuige geeft aan dat ze bij het rapport van de ombudsmen de ellende nog niet overzag, die ze later wel overzag.
- Getuige heeft staatssecretaris Van Ark erop gewezen dat omzetter naar DUD een grote en ernstige fout was.
- Dat er bij Toeslagen geen vaktechnische lijn bestond, zoals bij Blaauw, noemt getuige onbestaanbaar.
- Op de vraag waarom hij pas in het debat van maart 2019 aangeeft dat de ADR onderzoek ging doen naar overige CAF-zaaiers geeft getuige aan dat dit de kern miste van waar het in het begin toe ging. Het ging toen over de CAF 11-zaaiers, pas later werd bevestigd of dit valaar gebeurd was.
- Op 24 april 2019 nuanceert de Raad van State de afas-onderzoek, waarmee proportioneel invordering een issue wordt. Getuige geeft aan dat hij in de veronderstelling was dat we al ruimhartig waren.
- Getuige geeft aan dat hij het een goed idee vond om een crisismanager aan te stellen. Getuige geeft aan dat hij de conclusies uit de evaluatie van het crisisteam onderschrijft.
- Hij geeft aan dan hem niet is verteld over het memo van mevrouw Palmten, niet over het bestaan en niet over de inhoud.
- Over opties begin om al vóór Donner schade te kunnen vergoeden, bijvoorbeeld door middel van een vaststellingsovereenkomst, geeft getuige aan dat juristen hier verschillende beeldjes bij hadden. Uiteindelijk is de Landadvocaat gevraagd om advies. Hij adviseerde te wachten op het advies van de voorzitter Donner. Dat advies heeft getuige opgevolgd.
- De commissie vraagt waarom de pauszeknop voor invordering niet is gebruikt voor overige CAF-zaaiers. Hierop geeft getuige aan dat hij hier het advies heeft opgevolgd om die niet te doen en dat de ADR nodig was voor de afrekening.
- Getuige geeft aan dat het rauw op zijn dak viel toen hij geïnformeerd werd over Oost/Groves schuld.
- Getuige heeft aan veel te hebben gesproken over het risico op een vermindering van de belastingplicht. Op 4 juni sprak hij met het LAR-team. Getuige heeft de ADR gevraagd om hier onderzoek naar te doen.
- Getuige geeft aan dat hij vraagstukken over de rekening bij het compenseren van ouders niet als een beleidskwestie heeft ervaren.
- Op de vragen welke lessen nog niet zijn genoemd, wijst getuige op cultuur bij Belastingdienst, meermalen ik onderschrijft, betere samenwerking voor burgers in de minder complexiteit in de organisatie van de Belastingdienst, responsiveness van de regeling en het herzien van het fraudebeleid bij de Belastingdienst.

VERSLAC OPENBAAR VERHOOR POK Baknajt

Datum: 16 november 2016
Wie: []
Functie: advocaat van vraagouders [] in CAF 11 zaak
Verslag: []
Medeiser: []

Korte duiding
De commissie stelt [] (hierna getuige) vragen over het bijstaan van de ouders in CAF 11, over het contact met de Belastingdienst (BD) en het verloop van de rechtszaken.

Kenmerken/Inhoudsopgave

- Getuige start met een openingsverklaring waarin zij de afgelopen 6 jaar schetst in de zaak [] (het gastouderbureau van haar man), het bijstaan van verschillende ouders en verloop van de procedures CAF 11, gebruik tweede nationaliteit en de contacten met de Belastingdienst, Nationale Ombudsmen en de Autoriteit Persoonsgegevens.
- Getuige schetst het procesverloop vanaf het moment dat de brief met bericht dat de kinderopvangtoeslag wordt stopgezet en het verzoek om gegevens aan te leveren bij de Belastingdienst en de procedures tegen de BU en het moment waarop zij in gelijk wordt gesteld door de Rechtbank en de Raad van State.
- Er wordt geoordeeld (door de Raad van State) dat de stopzetting onrechtmatig was en dit aan opschorting met motivering (Awr: art22) had moeten zijn.
- Mensen krijgen een brief van de Belastingdienst c.a.z. gegevens moeten aanleveren, de gegevens zijn niet gespecificeerd en wanneer mensen contact op nemen met de DD dan krijgen zij geen reactie.
- In de bezwaar en beroepsprocedures constateert de getuige dat zij niet over alle stukken uit het dossier beschikt.
- CAF sluit nu de eerste brieven die mensen uitnodigen met behulp van afspiegeling.
- Getuige stelt kritiek op de onproportionele aanpak en het bestaan van lijsten.
- Getuige heeft contact gezocht met de Nationale Ombudsman over wijze van informatievoorziening van de Belastingdienst. In november 2015 is de NO een eigen onderzoek gestart.
- De tweede nationaliteit vindt op tijdens een bezoek aan de Belastingdienst. De getuige heeft dit signalaal meegedeeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens, deze nam het signaal in eerste instantie niet in behandeling. In januari 2018 is de AP een onderzoek gestart.
- De commissie vraagt de getuige naar de verschillende (individuele) contacten met de politiek en omstrijde top.
- Getuige geeft aan antwoord te zoeken op de vraag: waarom?

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 19 november 2020
Wet:
Functie: Kinderopvang Bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Verslag: 2015-heden
Molenaar:

behoort als opvolger maart 2019 Kinderopvang (dKO) en vanaf maart werk in de Kinderopvang. Ze heeft vooraf geen verklaring ingeleverd.

Kernpunten

- Het is geweest pas in 2019 op de hoogte van de proportionale terugbetaling. Er was geen overdracht ontvangen bij aanvang van de functie.
- Vier opdrachten bij aanvang functie, waaronder de ontwikkeling van een nieuw stelsel: directe financiering KOT.
- Gatu ga heeft geen interne signalen ontvangen over de problematiek en de signalen vanuit BOINK niet herkend.
- Gatu was pas in de zomer van 2019 op de hoogte van behandeling Opzet Grote Schuld door de BD.
- Gatu gesteld dat fraudezucht geen onderdeel was van de regeling maar van de politieke context: Bulgari fraude.
- Proportionaliteit en striktheid uitwerking zijn eenmaal in feb 2019 met dTSL besproken.
- Advies van de RvS, hoewel complex, en de aanbevelingen vanuit het rapport NO zijn opgevolgd. Alleen nog geen opvolging op de alles of niet benadering.
- De regeling Proportioneel terugvorderen is in behandeling bij SZW; brede aandacht binnen SZW over invoering menselijke maat en bredere aanpak schuldenproblematiek.
- SZW (h)erkent niet dat er geen ruimte werd ervaren voor de uitvoering bij de naleving van de herleid uitwerking.
- Bij het traject op voor directe financiering was er geen aandacht voor oplossingen in tussenfase; geen tweesporenbeleid opgesteld (had achteraf misschien wel moeten gebeuren).
- BD heeft een tegen voorstel voor het traject direct financieren ingebracht. BD blijft de werksamenkomsten vernichten en vraagt gegevens bij ouders en organisaties op en vergelijkte deze op maandelijkse basis.
- Traject directe financiering heeft door gebrek aan politiek draagvlak geen doorgang gehad.
- De taalbeoordeling van SZW is niet verbonden met Fraudewet; it de stellingname van dhr. Beersboom.
- Financiering betaling ouders is niet geregeld en SZW is/was van mening dat Fin moet betalen, anders gaat dit ten koste van huidige ouders.

Lessons learned

- Dichterbij de uitvoering staan; ga in gesprek.
- Ontwikkel nieuwe systematiek samen met de uitvoerder.
- Houd de uitvoering in de praktijk in de gaten; blijf bij de bedoeling van de wet.
- Houdt contact met de ouders.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK - beloopt

Datum: 18 november 2020
Wie: []
Functie: Belastingdienst
Verslag: []
Medezitter: []

Aleemmen

De commissie stelde veel vragen over de gang van zaken rond de [] in 2012 en de [] in 2014. [] heeft aan dat hij zich altijd heeft ingezet tegen de 'alles-of-niets' benadering van de kinderopvangtoeslag. Dit leidde later op weer tot een blokkade bij SZW. Daarnaast stelde de commissie vragen over de aanpak van de organisatie van toeslagen en de totstandkoming van de businesscase fraude.

Kernpunten

- Als [] een antenne voor de dienst en had veel informatie overleg met de []
- [] heeft geëist aan de businesscase fraude waardoor de eerder besloten taakstelling deels kon worden ingevuld. Dit hield in dat door extra controles te doen er ook meer opbrengsten konden komen. Dit gold ook voor toeslagen. Er was volgens [] geen sturing op de opbrengsten.
- In de eerste jaren van toeslagen lag de focus op uitkering. Pas na invoering van het nieuwe toeslagensysteem konden ook vooraf controles worden gedaan. Toen is ook fraudebestrijding beter opgepakt.
- De [] was de eerste zaak die bij RvS terecht kwam en daarmee werd de afas of niet benadering onder de aandacht van [] gebracht. [] vond het ongevoerd om zulke zware sancties toe te passen en de staatssecretaris ook.
- Overleg met SZW leverde tot het niveau van [] niets op. De Jilt van SZW was dat ouders de gedroefte van vijf maanden bij moesten wachten. Volgens [] was de kans klein dat zij hun geld konden krijgen. Uiteindelijk kwam er ook een uitpak van de RvS die de Belastingdienst weinig ruimte bood en is de Belastingdienst de kinderopvangtoeslag volledig gaan terugvorderen. In 2014 heeft hij het opnieuw geprobeerd [] zonder resultaat.
- Volgens fraudeleiders leidden de volgende [] tot het volgende: [] zonde dat de Belastingdienst in geval van risico's meer tijd had om een besluit te nemen. Het was duidelijk dat de goede hiërarchie onder de kouden konden leiden, in die zin dat zij een tijdelijk kadeel konden onderkennen: lang er op hun geld moesten wachten of meer bijvoegen moesten.
- [] heeft het MT fraude opgepakt dat heeft besloten tot de CAF aanpak. De uitvoering lag bij het [] en van der [] werd niet op casusniveau geïnformeerd, wel kreeg hij de managementaanpak en had het een rol in de periodieke managementrapportages.
- [] heeft pas bij de Donner gezien dat het tijdelijk nadeel van mensen leidde tot een permanent nadeel door de openstelling van het inbrengen van toeslagen, opbrengen van subsidies, nieuw gezette controle en de zero tolerance.
- [] heeft aan de Ministeriale Commissie aanpak fraude geen gevolgen had voor het beleid bij toeslagen. Dit heeft al []
- [] heeft een serie bijdraken te gemiddeld bij de Rijksdienst rond Opzet/Struktuur. Dit had er dus voor zover hij weet niets al heeft hij niet de hogeroprol van Toeslagen. Het was ook niet zijn rol om werkstructuur te beoordelen, hij stuurde op de inrichting van de organisatie waardoor deze zelf tot deze werkstructuur konden komen.
- [] heeft een idee van de les trek dat hij zelf gedurende de fraudeaanpak had kunnen toezien of verbeteringen waren. Had hij dit gedaan, dan had hij tussentijdse het proces kunnen verbeteren.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK beloopt

Datum: 17 november 2020
Wie: [redacted]
Functie: [redacted] Toelagen 2016 - 2017
Verslag: [redacted]
Meelezen: [redacted]

Korte duiding

De commissie stelt [redacted] (hierna de loutre) vragen over haar rol als [redacted]
[redacted] bij Belastingdienst toelagen en het door haar geschreven memo van maart 2017.

Kernpunten/hoofdpunten:

- Gehuige legt haar rol als volgmmer [redacted] bij Toelagen uit waartoe het MT Toelagen in 2016 had besloten.
- Gehuige legt het verschil tussen Belastingdienst bouw en Toelagen uit qua organisatiestructuur.
- Er wordt veel gevraagd naar het memo en het advies geschreven door de gehuige in 2017 en wie er met het haar advies had moeten doen en heeft gedaan.
- Haar advies dat de klacht van de ouders gegrond was en hen compensatie moest worden geboden en dat zij niet begreep hoe het MT Toelagen kon instemmen met een hoger beroep in deze zaak.
- Er is gesproken over de reden van haar vroegtijdige vertrek bij Toelagen: het MT heeft de beslissing teruggedraaid om de vaktechnische herorganisatie.
- Er is de gehuige gevraagd naar hoe het mogelijk kon zijn dat haar memo lange tijd onvindbaar was.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR FOK

Datum: 25 november 2020
Wie: Mevrouw I. van Ark
Functie: Gladssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2017-2020
Vindplaats:
Meelezer:

Afgemeen

Mevrouw van Ark (Hierna te noemen) werd vooral ondervraagd over hoe zij de samenwerking met het ministerie van Financiën zag na haar aantreden, en waarom het contact tussen beide ministeries niet direct op gang kwam. Daarnaast: over de onderwerpen waar getuige na haar aanstelling van op de hoogte was door middel van haar overdrachtsdocument. Ook werd getuige geïnformeerd over haar kennis van de verbeteraanpak van de RD en P/N en welke factoren beslissend waren voor deze keuze. De commissie vroeg zich ook af hoe het kan dat na het voorstel van de BD om terugvorderingen kwijt te schelden en meer te doen voor de ouders, SZW opgevoerd terughoudender werd.

Kernpunten

- Getuige geeft aan bij haar aantreding niet geïnformeerd te zijn geweest over de fraudeaanpak hoge terugvorderingen, en zees of niets systematisch. Het ging meer over beleidsdiscussies gericht op de toelating en uitvoering van de beslissingen. Gendersag formen deze onderwerpen pas op haar initiatief.
- Getuige benadrukt dat als een gemiddelde kans te zien om vanaf het begin een andere richting op te gaan.
- Voor getuige waren er vier onderdelen van de problemenlijst die er lagen bij de kinderopvangtoeslag: (1) Compleetheit van het systeem, (2) voorlichting systematisch, (3) Achteraf vaststellen van inkomens waar KOT op gebaseerd is, (4) Verantwoordelijkheid voor de ouders. Op deze vier punten heeft getuige een verdere opslag gedaan.
- Niet getuige was niet als de alles of niets benadering om problemen te gaan, maar als een probleemlijst, die gesprekken tussen haar en het ministerie van Financiën waarblijft anders waren gegaan.
- Getuige was niet geïnformeerd over het rapport van de Nationale Ombudsman en de reactie op dit rapport.
- Getuige geeft aan dat dat de samenwerking met Financiën op beleidsdiscussies prima verlopen was.
- Voor getuige waren er drie groepen ouders: (1) Probleemanalyse, (2) CAF problematisch, (3) Alles of niets benadering. Getuige benadrukt dat de eerste groep ouders aan de slag te zijn gegaan op basis van het reguleringskader. De laatste groep stond getuige niet ter beschikking wat getuige eindigt vindt.
- Getuige geeft aan dat de keuze tussen de verbeteraanpak van de BD en DUO een dilemma was. DUO: veel oplossingen, maar ook veel risico's. BD: op korte termijn iets minder, maar kan ook veel systeemverbetering, met minder risico's. Het was voor getuige dus een negatieve keuze voor DUO, maar na de garantie van Menno Smel dat de BD kon leveren (op gebied van ICT), heeft getuige de keuze zorgvuldig genomen.
- Getuige benadrukt de twee instellingen in het voorstel van de BD die haar verscheidend dat dit het beste plan was: (1) Samenrijden in het voorstel van ouders over de zaken kinderopvangtoeslag, risico's hebben gehéld, (2) gegevens afwisseling met de opvangorganisaties.
- Getuige geeft aan dat het het dat de VVD geen voorstander was van het direct de financiering gaan rol heeft gespeeld in haar keuze.
- W.b.t. het voorstel van DUO om terugvorderingen kwijt te schelden geeft getuige aan dat er een discussie over geld opende. Geen discussie over dat er iets moest gebeuren, maar over wie de rekening betaalde. Getuige vond dit niet gelukkig aan gezien het bij het kindgebonden budget was misgegaan. Echter benadrukt getuige dat dit een ondergeschikte vraag was.
- Getuige geeft aan dat er naast de kosten onderzocht ook zaken waren over de precedentwerking van het voorstel, maar getuige benadrukt geen invloed te hebben gehad op de bas op de plaats van haar collega's van Financiën in de Ministerraad.
- Getuige benadrukt dat twee ministeries met twee recepten voor één onderwerp het begin van de elende is.

VERSLAG OPENBAAR VERHOOR POK Beloopt

Datum: 26 november 2020
Wie: W.B. Hoelstra
Functie: minister van Financiën
Verlag:
Medezitter:

Korte duiding

De Commissie hoort getuige als verantwoordelijke voor het ministerie van Financiën en de Belastingdienst. De Commissie heeft met name vragen over wanneer hij min of meer zich kreeg op de fraudebestrijding m.b.t. de kinderopvangbeslag. De Commissie stelt vragen over de organisatie van het ministerie, wie waarvoor verantwoordelijk is, hoe de informatievoorziening loopt, naar het beslaginstelend en over de aanpak m.b.t. de compensatie van de ouders.

Concurrentheffingen

- Getuige heeft JfF hoe het ministerie is georganiseerd en waarvoor hij verantwoordelijk is. Hij is eindverantwoordelijk voor alle onder het ministerie vallende beleidsdomeinen en voor de organisatie. Daarnaast heeft de staatssecretaris een eigenstandige verantwoordelijkheid voor fiscale zaken en de Belastingdienst. De hoogste ambtenaar op het ministerie is primair verantwoordelijk voor de organisatie en het personeel (zamen met de DG's), maar de politieke verantwoordelijkheid ligt bij de minister. Bij belangrijke structurele wijzigingen in de organisatie wordt de minister betrokken.
- In zijn overdrachtsdossier in 2017 werd getuige summiert op de hoogte gesteld van de problemen met de kinderopvangtoeslag.
- In het begin had getuige meer aandacht voor de ICT-problemen binnen de Belastingdienst, de problemen bij de erf- en schenkelasting en de vertrekregeling.
- De eerste notitie over KOT heeft getuige gezien in maart 2018. Deze ging over het status van de kinderopvangtoeslag. De staatssecretaris was met IMF en Financien betrokken oerover een gesprek, waarbij getuige niet aanwezig was.
- Zijn betrokkenheid bij deze notitie had volgens getuige te maken met een mogelijke stelselwijziging en de mogelijke financiële gevolgen daarvan, alsmede gevolgen voor de organisatie.
- Getuige geeft te kennen dat hij een voorstander was van een stelselwijziging, waardoor de betalingen zouden kunnen worden gedaan aan gecombineerde bureaus die beschikken over een professionele administratie. Dit in plaats van het huidige complexe systeem met betalingen aan miljoenen ouders en veel administratie. Uiteindelijk werd besloten dit niet te doen. Hij heeft de afwijzing van beide staatssecretarissen geaccepteerd.
- De problemen m.b.t. de onderschrijving van de erf- en schenkelasting waren exemplarisch voor de gebreken en niet tijdige informatievoorziening door de Belastingdienst. De dienst nam een ontspannen houding aan en welke de indruk de problemen te kunnen oplossen.
- Er is volgens getuige ten aanzien van de Belastingdienst behoefte aan goede sturings- en managementinformatie. Daarnaast is meer gevoel voor urgentie en politieke relevantie nodig. Hij heeft daar meerdere malen aandacht voor gevraagd. Overigens geeft hij aan dat Uniten de Belastingdienst met mensen had goed en tijdig kon werken.
- Achtste kon niet genoeg herenkrachten bij de noodzaak de garijpoort de ouders in de chaos heeft gelaten.
- Na de uitbraak van de Raad van State van 24 april 2019 kreeg getuige het besef dat er echt iets moest gebeuren en dat daarvoor het beste een externe commissie kon worden ingesteld (Commissie Donner).
- In de discussies over de toekomt tot koming aan de oedouarde ouders speelde het anuement van precedenten. Dat is op zich begrijpelijk, maar dat was een goede oplossing volgens getuige niet in de weg staan. Stelselwijzigingen en geen obstakels.
- Er had in een oop naar het rapport van de Commissie Donner eerder iets kunnen worden gedaan richting de ouders, maar daarvoor is niet gekozen. We hadden ook eerder op de pauzeeropvang kunnen sluiten. Er was binnen de MF, brede afstemming voor compensatie van de ouders.
- Getuige heeft Universiteit van zijn met name een gesprek gehad met de ouders en daarnaast ook een gesprek samen met de MPR in de Rijnlandse. Deze gesprekken hebben

op hem diepe indruk gemaakt. Met schaamrood op de kaken heb ik moeten aankijken wat de overheid met deze mensen heeft gedaan, aldus Gertjes.

- De in het kabinet gevoelde urgentie is o.a. tot uitdrukking gekomen door het benoemen van een aparte staatssecretaris voor Toelagen, die zich volledig kan richten op compensatie van de gedupeerde ouders.